

Ապարաջ

Յիմնադրված է 1991 թվականին: 3 (344) 1-17 փետրվար, 2014թ.

ԵՐԿԾԱՐԱՋԱՌԱՑԵՐ

ՀՅ Դաշնակցության Արցախի Կենտրոնական Կոմիտեի պաշտոնաթերթ

Մենք համացանցում

www.aparaj.am

Խմբագրական

Խնդիր, որ բոլորինս է

Փետրվարյան այս օրերը եւս մեկ առիթ են հիշելու, խորհելու, վերարժելորելու եւ անցյալի դասերով ներկայի ու ապագայի մասին նորովի մտածելու համար:

1988 թվականի փետրվարը արցախահայության՝ տասնամյակներ շարունակ ուղևահարված հրավունեցների պահանջատիրության եւ վերածնդի ամիսն է, որը հետագայում պիտի դառնար Արցախյան ազգային-ազատագրական շարժման մեկնարկն ու հոգին:

Այսան կանչը, արժանապատվության գցացումն ու տեսակի պահպանման հրամայականը սկիզբ դրեց մի այլիքի, որի ընթացքն այլեւս անկառի էր:

Ցավով ու անդառնալի կորսոտվ, բայց եւ արժանապատիվ ընթացքով արցախահայությունը կերտեց իր հպարտ ուղին:

26 տարի է անցել այս օրերից: Ակսված պայքարի առաջին եւ դժվարին փուլը հաղթահարված է, սակայն՝ ոչ ավարտված:

Բոլորս գիտակցում ենք «գործն ավարտին հասցնելու» անհրաժեշտությունը:

26 տարի հետո, ավանդության համաձայն, պատմական վայրում՝ Ստեփանակերտի՝ այժմ արդեն Վերածննդի հրապարակում հավաքվում են 1988-ի փետրվարյան առաջամարտիկները: Նրանց թիվը հազիվ է հատում մեկ տասնյակը: Նրանց խոսքերում եւ հայացքներում նշարվում է պայքարի շարունակականության խնդիրը, որն իրականում օրպիսնդիր է:

Իսկ այդ պայքարը բազմասպեկտ է ու ծավալու: Պետք է ապահովել եւ ամուր հիմքերի վրա դնել կերտած հաղթանակը: Միգուցե 1988-ին չկար այսօրվա խնդիրը:

Օրախնդիր մերօրյա սերնդի խնդիրն է: Սակայն պետք է նաեւ խոստովանել, որ 88-ի սերունդ հավուր պատշաճի չի կատարել մեկ ու թերեւս ամենակարեւոր առաքելություններից մեկը՝ չի պահովել պատասխանատվության գիտակցումը սերնդափոխությունը:

Պայքարի հաջորդ՝ տրամաբանական փուլը հանգուցալիքմանը չի մոտենու: Դեռ ավելին՝ այն պարերաբար դառնում է տարբեր շահարկումների առիթ:

Այդ փուլը ենթադրում է զարգացում, այդ փուլը ենթադրում է զգային-ազատագրական պայքարի արյունքում ստեղծված Արցախի Յանրապետության ամրապնդում: Իսկ այդ փուլի համար հակացուցված են սոցիալական եւ տնտեսական ծանր իրավիճակը, արտագաղթը, ժողովրդագրական ցածր ցուցանիշները, անարդարությունները, սոցիալական ծայրահետ անհավասարությունները: Այդ փուլը պետք է ենթադրում է ավարտին կայացնելու լիարժեք:

Այդ հաղթանակի եւ յուրաքանչյուր իրավիճակի համար պատասխանատու են բոլոր՝ պայքարի առաջամարտիկները, մերօրյա քաղաքական, հասարակական էջտան, մտավորականությունը, երիտասարդությունը, իշխանությունը եւ ընդդմությունը:

Արցախյան ազգային-ազատագրական պայքարի այս փուլի հաղթանակը մեկն է՝ օր առաջ զարգացնել եւ զորացնել Արցախի պետությունը: Յուրաքանչյուր արցախցի պետք է համոզված լինի, որ աշխարհի լավագույն երկիրը, որտեղ ինարավոր է կերտել իր ապագան, Արցախի Յանրապետությունն է:

ՍԵՓԱՆԱԿԵՐՏ. 1988 թ. ՓԵՏՐՎԱՐ

Քանի ու տարի առաջ այս օրերին սկիզբ առավ Արցախյան շարժումը

Փետրվարի 13-ը իրավամբ համարվում է Արցախյան շարժման սկիզբը: 26 տարի անց Ստեփանակերտի Վերածննդի հրապարակում հավաքվել էին Արցախյան շարժման ակտնելներում եղած մարդիկ: Նրանք պարզապես հավաքվել են պատմական վայրում՝ իրար բարեւելու հիշելու պատմական պահը:

Այդ օրը՝ 1988-ի փետրվարի 13-ին, Ստեփանակերտում տեղի ունեցավ քաղաքի աշխատավորմերի եւ ուսանողների առաջին հանրահավաքը, եւ ծարժումը դարձավ համաժողովրդական: Ցույցի ժամանակ մարդիկ վանկարկում եին «Միացում», «Մայր Յայաստան»: Մինչ այդ՝ փետրվարի 11-ին ու 12-ին, հավաքներ տեղի ունեցան Յադրություն, Վակերանում եւ Մարտունիում: Այդ օրերին Բարձի ճնշմամբ գումարված կուսակցական-տնտեսական ակտիվի ժողովուր պահանջը դատապարտող որոշում կայացնեն, եւ անհրաժեշտ էր այն խափանել: Որոշվեց ժողովուրի ուղի հանել՝ պահանջնելով, որ տեղի ունենա մարգարձնուի նստաշրջան, որտեղ եւ կայացվեց պատմական որոշումը:

«Ծարժման ամենամեծ ծեղծերում պետք է ընդունեն Լեռնային Ղարաբաղը Յայաստանին վերամիավորելու պահանջը դատապարտող որոշում կայացնեն, եւ անհրաժեշտ էր այն խափանել: Որոշվեց ժողովուրի ուղի հանել՝ պահանջնելով մերն են, մենք դրանցից չենք իրավունք: Սակայն պայքարը դեռ շարունակվում է: Մենք միանական Յայաստանին միանալու՝ մարզի հայ բնակչության պահանջը:

Հարցին՝ թե արյու՞ր գոն է Արցախյան շարժման այն արյունքից, ինչ հիմա ունենք, ծարժման ակտիվիտան Սլավիկ Առաջանալու պատասխանեց:

«Գոն եմ այսքանով, որ մենք փրկվել ենք կործանումից, իսկ այս խնդիրները, որ հիմա ունենք, բխում ե մեր ներքին պահպայտությունից: Պետության խնդիրը պետք է լինի ժողովովի բարեկեցության բարձրացումը եւ, իհարկե, առավել կարեւոր խնդիրներից մեկը՝ ընակչության աճի խթանումը: Սակայն այս երկու կարեւոր խնդիրներն անուշանում են մատնված: Այս պետությունը, որը ընակչության աճ չունի, մասամբ խնդիրներն արդեն դեկորացիայի են և նման: Իհարկե, աշխատանքներ կատարվում են, սակայն, միեւնուն ե, նոյնիսկ վերաբանված ծրագրերի իրականացման արյունքում՝ ընակչության աճ չունի: 2000 թվականին խոստացել են, որ 10 տարի հետո 300 հազար ընակիչ կունենանք, սակայն հակառակ տեղի ունեցավ. Ես սա անպատճախանատու վերաբերմունք եմ համարում:»

Արցախյան շարժման կազմակերպիչ, ԼՂՀ ինքնապատասխանության ուժերի առաջին համամատարը վստահ է, որ Արցախյան պատերազմը եւ հաղթանակը փետրվարի 13-ի պատուիներն են: «Պայքարը երեք չի ավարտվում, այս ավարտվում է միայն ժողովովի մահից հետո: Այսոր թե՛ներսից, թե՛րսից լուրջ պայքար է պետք», - ասաց Արկադի Կարապետյանը:

Արմինե ՆԱՐԻՆՅԱՆ

Արցախի երիտասարդները նամակ են հանձնել Անջե Կասպաշիկին

Փետրվարի 6-ին Արցախի Յակարաբետություն է այցելել ԵԱՀԿ գործող նախագահի անձնական ներկայացնուցիչ, դեսպան Անջե Կասպաշիկը, ով հանդիպել է ԼՂՀ նախագահ Բակո Սահակյանի, ինչպես նաև ԼՂՀ արտգործնախարար Կարեն Միրզոյանի հետ:

Կարդացեք 3-րդ էջում

ԼՂՀ-ում գործունեություն իրականացնող բանկերն արդարացի չեն ընակչության հանդեպ. Արթուր Աղարքելյան

Գայտնիք չէ, որ Արցախի բնակչության գգալի մասը բնակչության տարեր տեսակի վարկային պարտքը ունի: Փօքը եւ միջին վարկերը արցախցու համար անհրաժեշտություն են դարձել: Մեր համաքաղաքացիներից շատերը պահպանում են իրավունքը լավագույն երկիրը կատարելու հոգավորությունը:

Կարդացեք 3-րդ էջում

Արթուրի պես նվիրյալները շատ կարծ են ապրում

ԼՂՅ Գերագույն խորհրդի առաջին
նախագահ Արթուր Մկրտչյանը կղաղ-
նար 55 տարեկան: Փետրվարի 16-ին
Ստեփանակերտի հուշահամալիրում,
որտեղ ամփոփված է ԼՂՅ Գև առաջին
նախագահ Արթուր Մկրտչյանի մարմի-
նը, մարդաշատ եր: Կուսակցական ըս-
կերոջ շիրմին հարգանքի տուրք մա-
տուցեցին ՀՅԴ Բյուրոյի անդամ Գերողի
Պետրոսյանը, ՀՅԴ Արցախի ԿԿ Ներկա-
յացուցիչ Դավիթ Իշխանյանը, ԼՂՅ Ազ-
գային ժողովի դաշնակցական պատ-
գամավորներ ու պաշտոնյաներ, երի-
տասարդներ, ՀՕՍ-ուիկիներ, Արթուր
Մկրտչյանի ընտանիքը եւ հարազատ-
ները:

Արթուր Մկրտչյան ընդամենը 32 տարեկան էր, երբ ընտրվեց Լեռնային Ղարաբաղի Յանրապետության Գերագույն խորհրդի առաջին նախագահ, եւ 33 տարեկան՝ երբ քունքին արձակված կրակոցը վերջ դուց այդ կարճ, բայց պայծառ կյանքին, որն անշնչելի հետոց է թողել Կրցախյան շարժման պատմության մեջ։ Արձակված կրակոցի պատճառը այդպես էլ մասցի է չպարզված, իսկ նրան սպանած զնիակը՝ չգտնված։

Արթուր Մկրտչյանը երկրորդ հայկական պետությունը ղեկավագ է ընդունել 97 օր, բայց նրա անձը, կյանքի ուղին եւ ճակատագիրն այսքան ներիջուս-

Ված են եղել հայ ժողովրդի նորագույն պատմությանը, որ Նրա ղեկավարման 97 օրերը Նրա անունն առհավետ ներգրեցին ժողովրդի հիշողության մեջ: Խևկ ճակատագրի ողբերգականությունը դարձավ այս բոլոր տարիների ընթացքում ամենաբարդ, թերեւս, ամենածանր ժամանակաշրջանի ողբերգականության խորիրդանիշը:

Արթուր Սկրտչյանի անցած ուղին 1988թ. փետրվարի 12-ի Յաղորութի հանրահավաքից մինչեւ Նախագահ ընտրվելու ենել է սրբաթաց ու զարմանք հարուցող: Սակայն ոչ մեկի համար գաղտնիք չէ, որ Արթուր Սկրտչյանը չի ընդունվել Քայաստանի իշխանություն-ների կողմից, ինչն անհերքելի փաստ է: Դեռ ավելին, նրա ընտրվելուց հետո՝ մի քանի օր շարունակ Քայաստանը գրեթե է Ղարաբաղին բոլոր տեսակի օգնությունից:

Բոլոր այն մարդիկ, ովքեր բախտ են
ունեցել գեթ մեկ անգամ շփվել Արթուր

հանդիպումը կայացել է Երեւանում: Այս ժամանակ կար կոռպերատիվսերի միություն, որը ղեկավարում էր Եղանակահիշատակ Եղիկ Ցովհաննիսյանը: Այդ կոռպերատիվը իրականում նպաստում էր Ղարաբայյան շարժմանը: Ինձ Արթուրի հետ Եղիկն է ծանոթացրել: Արթուրն ինձանից տարիքով փոքր էր: Ես հպարտ եի եւ ուրախ, որ Արթուրի նման խելացի, գիտակից եւ համեստ երիտասարդներ կան արհասարակ: Այսուհետեւ մեր հանդիպումը կայացել է Առաջին գումարման Գերագույն Խորհրդում, որտեղ ես պատգամավոր եի ընտրվել: Սկզբում ես Ասկերանի ավաևային գործկոմի նախագահն եի, սակայն Արթուրի անմիջական միջամտությամբ դարձա շրջանի լիազոր Ներկայացուցիչ: Այդ ժամանակ շրջանը կաթվածահար վիճակում էր գտնվում, իսկ շրջանի ղեկավարությունը Ստեփանակերտից էր, եւ ամեն օր չէ, որ կարողանում էին գալ Ասկերան Խոշալուի շրջափակման

Եինք, որ դա պարզապես քաղաքականություն է»:

Ա. Գաբրիելյանը հիշում է նաեւ, թե ինչպես մի օր Արթուրը ցանկություն է հայտնել լինել Ասկերանում եւ հանդիպել Ասկերանում մասցած մարդկանց հետ: «Ասկերանի վիճակն այդ ժամանակ բավականին ծանր էր: Ճիշտ է՝ Խոչալուն արդեն չկար, բայց Աղջամից պարբերաբար իրետակոնությունների էր Ենթարկվում: Արթուրն ուզում էր հանդիպել քաղաքացիական բնակչության հետ: Չնայած կազմակերպել էինք եւ՝ ծերերին, կանանց ու երեխաներին հանել Ասկերանից, բայց մոտ 200 բնակիչ շարունակում էր ապրել Ասկերանում: Արթուրը հանդիպեց ժողովորի հետ: Ժողովուրդը եւ ոգեւորվել էր Արթուրի զրույցներից, եւ տարակուսակի մեջ էր հայտնվել: Բանն այն է, որ Արթուրն ասել էր՝ մեր փրկությունը Աղջամի ռազմակայանի ոչնչացումից է պայմանավորված:

Արթուրն ասկերանցիների հետ խոսում էր մեր պատմական տարածքների վերադարձի եւ աղբրեջանական հենակետերի ոչչացման մասին, իսկ այդ օրերին նման խոսակցություններն անիրական եին թվում։ Արթուրի համեստությունը եւ բարոյականությունը ոգեւորել էր ժողովրդին եւ հատկապն ինձ, որովհետեւ՝ ինչքան շփում եինք, այսքան ավելի էր բացահայտվում Վրթուրը՝ որպես մարդ, որպես անհատ։ Չեմ ասում դեկավար, քանի որ նրա նման դեկավարներ այսօր չկան։ Նա բարոյականություն էր քաղաքականության մեջ։ Այն, ինչ Վրթուրը մտածել էր եւ կանխատեսել, կարելի է ասել՝ կատարվել է։ Այսօր գուցե Վրթուրի երազած պետականությունը չունենք։ Նա շատ ավելի հեռուն էր տեսնում։ Նրա նման՝ հայրենիքին, անկախությանն ու պետականությանը նվիրված մարդիկ, ցավոք, շատ կարծ կյանք են ունենում։»

Ա. Գաբրիելյանը վստահ է, որ Արթուրը հիշվել է Եւ հիշվելու է՝ որպես Մեր հանրապետության առաջին ղեկավար:

Պատրաստեց Ասի ԱշոտՅանը

Սկրտյանի հետ, ակնածանքով են խոսում Նրա մասին: Ա. Սկրտյանի հետ ունեցած առաջին հանդիպումը եւ հետագա շփումները մինչ օրս իր հիշողության մեջ պահում է ՀՅԴ Արցախի ԿԿ անդամ՝ Ասկերանի քաղաքապետ Ալյոշ Գաբրիելյանը.

հետեւաքրով: Մի քանի անգամ առանձ-նազրույց եմ ունեցել իր աշխատասեն-յակում: Գիշ և աշխագահ ընտրվելուց երեք օր անց ես եւ Չորի Բալայանը Ար-թուրի աշխատասենյակում էինք: Նա ծանր էր տանում այն հանգամանքը, որ Յայաստանից ոչ մի դեկավար չի շնոր-հավորել նրան, իսկ մենք հուսադրում

Միջոցառում Նվիրված Պետոյի հիշատակին

Ստեփանակերտում մեծ շուրջով և-
վեց Արցախի հերոս Պետրոս Ղեւոնդյա-
նի ծննդյան 50-ամյակը: Միջոցառմանը
Ներկա էին ԼՂՀ Նախագահ Բակո Սա-
հակյանը, Արցախի թեմի առաջնորդ
Պարգև արքեպիսկոպոս Մարտիրոսյա-
նը, բարձրաստիճան այլեր, զինվորա-
կաններ, քաղաքացիներ:

Միջոցառումը սկսվեց Պետոյի մասին պատմող վավերագրական ֆիլմի ցուցադրմամբ: Ելույթներով հանես եկան Պետոյի մարտական ընկերները: Գնդապետ Դավիթ Մանուկյանը խոսեց Պետոյի մարդկային հատկանիշների եւ հմտությունների, անձնական օրինակով մյուսներին օրինակ ծառայելու մասին: Պետոյի մարտընկեր Իգոր Սարգսյանի խոսքերով՝ Դաշնակցական Պետոյին հասկանալու համար պետք է հասկանալ Նիկոլ Դումանին, Արամ Մանուկյանին, Դրաստամատ Կանայյանին, Նժդեհին եւ մյուս հերոսներին: Նա նշեց նաեւ, որ Պետոն ասում էր. «Կյանքի համար անհրաժեշտ է պայքարել, չուլանալ, քանի որ՝ հենց ծուլացար, պարտվելու ես»: Ելույթով հանես եկավ նաեւ

Պետոյի մարտական եւ ուսանողական ընկեր, Վրցախի հերոս Վրշավիր Ղարամյանը, ով մասրամասն պատմեց վիրավոր ազատաբարութիւն Խամբու լիք-

տիրոսյան իր խոսքը սկսեց հետեւյալ
բառերով. «Պետոն իմ կյանքն է, իմ շուն-
չը...»: Նա Պետոնի մահից 10 տարի հե-
տո ծնված ողողուն Պետոն է կոչել:

ԿԵԼՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿ ՊԵՏՈՂԻ ԽԻզախ ու
ԱՆՃՆՎԵՐ ՄԱՀՎԱՆ ՄԱՍԻՆ:

Ելույթ ունեցավ Նաեւ Պետոյի ավագ քույր Սիլվա Ղետոնդյանը, ով Նշեց՝ ուրախ է, որ Արցախն անկախ է Եւ իր եղբար գործ շարունակվում է:

Պետոյի եւ Նրա սխրանքների մասին հուշերով հասդես Եկավ Նաեւ ԼՂՅ փոխվարչապետ, Պետոյի մարտական եւ կուսակցական ընկեր Արթուր Աղաբեկյանը: Նա խոսեց Պետոյի բնավորության եւ Նրա յուրահատուկ ժպիտի մասին, Նաեւ պատմեց Պետոյի ապօռմերի մասին, երբ ընկավ Շահումյանը: Արթուր Աղաբեկյանը Նաեւ Ներկայացրեց Պետոյի հայեցի ընտանիքի մասին, ինչև ընդգծված էր Պետոյի բնավորության մեջ:

Պետոյի հիշատակին ծոված Երգեցի հանդես Եկան ԼՂՀ պաշտպանության բանակի «Ասպետ» համույթը Եւ Պետոյի մարտական ընկեր, Երգիչ Մկրտիչ Մստուբյան:

Ասմունքով եւ Ներկայացմամբ հանդիս եկան ԼՂՅ Զաշաթաղի շրջանի Տիգրանավան պյուլի՝ Պետրոս Դեւոնյանի անունը կողո դարձնի սաներ:

Պատրաստեց
Վահե ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԼՂՀ-ում գործունեություն իրականացնող բանկերի արդարացի չես բնակչության հանդեպ. Արթուր Աղաբեկյան

Գաղտնիք չէ, որ Արցախի բնակչության զգայի մասը բանկային տարրեր տեսակի վարկային պարտքեր ունի: Փոքր եւ միջին վարկերը արցախցու համար անհրաժեշտություն են դարձել: Սեր համաքաղաքացիներից շատերը վարկ վերցնում են ոչ թե հենց բիզնես ծրագիր իրականացնելու համար, այլ շատ հաճախ՝ սովորական, կենցաղային հոգեւոր հոգալու: Շատերը, չունենալով համապատասխան մասնագիտական գիտելիքներ, բանկերի կողմից մատչելի վարկերի գովազդի ազդեցության տակ մեծ տոկոսադրույթով սպառողական վարկեր են վերցնում, որից հետո ստիպված են լինում, անընդհատ հնարքների դիմելով, վերածնակերպել այն՝ ընդունակ միջեւ ավելի մեծ տոկոսադրույթուր պարտ վերցնելով առանձին ֆիզիկական անձանցից, իսկ որոշները նույնիսկ կանգնում են գույքը, մինչեւ իսկ սեփական ընակարանները կորցնելու գոտանգի առջեւ:

Մտահոգիք թեմաներից մեկը նաեւ պետական ծառայողների, Զինված ուժերում ծառայող սպասների կողմից հաճախ հնչող բողոքներն են օվերդրաֆութի

ծրագրից՝ (սպառողական վարկ, որը տրվում է աշխատավարձի 3-5-ապատիկի չափով, 20-24% տոկոսադրույթով), շեշտելով հատկապես բարձր տոկոսադրույթը:

Այս հարցերի շուրջ զրուցեցինք ԼՂՀ փոխվարչապետ Արթուր Աղաբեկյանի հետ.

«Յավոք, Ձեր ուսումնասիրություննե-

րի հետ համաձայն եմ՝ չշեշտելով մասնակի, թե ամրոջական: Ինչ մոտւմ է օվերդրաֆութ վարկային գծին, ապա համաձայն եմ այն առումով, որ ԼՂՀ-ում գործունեություն իրականացնող բանկերին արդարացի չեն թե՛ մեր պետական ծառայողների, թե՛ Զինված ուժերում ծառայող սպայական կազմի նկատմամբ՝ հենց միայն այն պատճառով, որ շուկա-

յում գործում է 20-24% օվերդրաֆութի վարկավորման ծրագիր: Կրկնապատիկ արդարացի չեն այլ բանկերը, որոնք ենթադրյալ արտոնություններ են սահմանում, տալով նրանց մեկ տարվա արտոնյալ ժամկետ՝ գիտակցելով, որ մեկ տարի հետո տեղի է ունենալու վարկի վերածնութեակերպում. իրականում այդ 20-24%-անց վարկի տակ են մնում մարդիկ իրենց գործեամբողջ կյանքը»:

«Տոկոսի տակ եմ», «բանկին պարտք եմ» արտահայտությունները սովորական բնույթ են կրում մարդկանց խոսակցության մեջ: Նման ծանր իրավճակը նույնիսկ արցախցիները երբեմն հումորի են վերածում ասելով. «Հուվեր բանկին պարտք չի՝ սա մարդ չի»: Երեւության առաջիկ վայրկյաններին է միայն ծիծաղելի թվում:

Կրծարծվող ինդիրն այսքանով չենք սահմանափակում: Խնդրի վերաբերյալ առաջիկայում կիրունելով ավելի մասնաւում տեղեկատվություն տրամադրել:

Արմինե ՆԱՐԻՆՅԱՆ

Արցախի երիտասարդները նամակ են հանձնել Անժե Կասպշիկին

Փետրվարի 6-ին Արցախի Հանրապետությունը է այցելել ԵԱՀԿ գործող նախագահի անձնական ներկայացուցիչ, դեսպան Անժե Կասպշիկը, ով հանդիպել է ԼՂՀ նախագահ Բակո Սահակյանի, ինչպես նաև ԼՂՀ արտգործնախարար Կարեն Միրզոյանի հետ:

Կերպին շրջանում դարձարարա-ադրբեցանական սահմանային գծում տեղի ունեցած ընդհարումների եւ դրա շուրջ ԵԱՀԿ Մինսկի իմ ոչ համարժեք գնահատականի հետ կապված՝ ՀՅԴ Արցախի երիտասարդական եւ «Արամ Մանուկյան» ուսանողական միությունների նախաձեռնությամբ ԵԱՀԿ գործող նախագահին գծում տեղի ունեցող որեւէ միջադեպ ենթարկվի անկան հետաքննության եւ պատասխանատու կողմը կրի համապատասխան պատիճ:

Արցախի երիտասարդները Ա. Կասպշիկին անհանգստություն են հայտնել, որ սահմանային գծում իրավիճակի լարումը

եւ անմեղ երիտասարդների սպասնությունները կշարունակվեն, եթե միջնորդ կողմը շարունակի պահպանել իր անհամարժեք պահվածը:

«Մենք կանենք հնարավորինս ավելիս սահմանային միջադեպերի կանխման համար», - երիտասարդների բազմաթիվ հարցերին հնարավորինս կարծ պատասխանել են Անժե Կասպշիկը:

ԵԱՀԿ գործող նախագահի անձնական ներկայացուցիչ, դեսպան Անժե Կասպշիկը, ընդունելով Արցախի երիտասարդների եւ երիտասարդական կազմակերպությունների նամակն՝ ուղղված իրեն ու ԵԱՀԿ Մինսկի իմ համանախագահներին, խոստացավ այն անպայման հաս-

նել հասցեատերեին:

Այս մասին ավելի մասնամասն՝ «Ապառաժ» թերթի առաջիկա համարում:

Սոորեն Ներկայացնում ենք Արցախի երիտասարդների նամակը՝ ուղղված ԵԱՀԿ գործող նախագահի անձնական ներկայացուցիչ, հարկ ենք Արցախի անժե Կասպշիկին

ԵԱՀԿ գործող նախագահի անձնական ներկայացուցիչ, դեսպան

Անժե Կասպշիկին

Յարգելի պարու Կասպշիկ,

Մենք՝ Արցախի երիտասարդներս, գտնում ենք, որ Կերպին շրջանում տեղի ունեցող դարձարա-ադրբեցանական սահմանային ընդհարումները, որն ուղղակի կազմակերպությունների կազմակերպությունների մեջ առաջարկություն է առաջարկության գագումը փոխանցելու համար:

Պարու Կասպշիկ, մեզ համար խաղաղությունն ու մարդկային կյանքը բարձրագույն արժեքներ են: Յանուն այդ արժեքների պահպանման, որի երաշխավորը է Արցախի Հանրապետության անկախությունը, մենք պատրաստ ենք շարունակելու մեր ծնողների եւ եղբայրների որդեգրած ճանապարհը՝ չերկնչելով խոշընդուներից:

Մենք մեր երկիր ներկան ենք, ապագան եւ մեր իրավունքների տերը:

Դեմք Կասպշիկը ապագան ենք պատրաստության գագումը փոխանցելու համար:

ՀՅԴ Արցախի երիտասարդական միություն

ՀՅԴ Արցախի «Արամ Մանուկյան» ուսանողական միություն

«Ապառաժ երիտասարդական միություն» հասարակական կազմակերպություն

Հայ Առաքելական եկեղեցու Արցախի թեմի եկեղեցաւեր

Երիտասարդացման միություն

«Ազատ Յայրենիք» կուսակցության թերթ

Արցախի ժողովրդականական միություն

«Արցախի ժողովրդականական միություն» կուսակցության թերթ

Արցախի ժողովրդականական միություն

«Արցախի ժողովրդականական միություն» կուսակցության թերթ

«Արցախի ժողո

Տարիներով ծգձգված քաղաքացիության մասին օրենքը շուտով օրակարգ կմտնի

ՀՀ արդարադատության նախարարությունը 2013 թվականի ապրիլին հիմնադրել է ՀՀ իրավական տեղեկատվական «Arlexis» անվճար համակարգը, որն իր մեջ ներառում է ՀՀ-ում ընդունված բոլոր օրենսգրքերի եւ օրենքների ելեկտրոնային բազան:

Յունվարի 29-ին իրավիրքած մամուլի ասուլիսի ժամանակ ՀՀ արդարադատության նախարար Ա. Դանիելյանը հավաստիացրեց, որ այդ համակարգը ստեղծվել է հատուկ բնակչության իրավական գիտակցության բարձրացման համար:

Ի դեպ, ՀՀ քաղաքացիները ցանկացած պահի իրենց հետաքրքրող օրենքները կարող են գտնել վերոնշյալ կայցում: Նախարարության կողմից պատրաստվել են նաև սկավառակներ, որտեղ նույնպես ներկայացված են ՀՀ օրենքները: Նախարարը տեղեկացրեց, որ սկավառակները տրամադրվելու են համայնքների ղեկավարներին՝ օրենքներն ավելի հասանելի դարձնելու նպատակով:

Նախարարի տված տեղեկությունների համաձայն՝ 2013 թվականին օտարերկրյա քաղաքացիների կողմից ՀՀ քաղաքացիներ հանդիսացող երեխաների որդեգրման 2 հայտ է ընսարկվել եւ երկուսի գծով էլ դրական եզրակացություն է տրվել:

Խոսելով ոլորտի խնդիրների մասին՝

Ա. Դանիելյանը նշեց հատկապես կադրային խնդիրները: «Արդարադատության ոլորտն ունի որակյալ եւ արիտեկտոված կադրերի պակաս: Այս բնագավառում նախատեսվում է առավել խիստ պահանջներ սահմանել կադրերի ընտրության, պատրաստման, վերապատրաստման, մրցույթների եւ ատեստավորումների կազմակերպման գործնքացմերի համար», - նշեց Ա. Դանի-

յական հատկանիշները:

Նախարարի տված տեղեկությունների համաձայն՝ 2013 թվականին կադրերի համաձայն բաժնում կազմակերպվել են 5.291 քաղաքացիական կացության ակտային գրանցումները: «Քաղաքացիական կացության ակտային գրանցումների տարածքային բաժններում 2013 թվականին գրանցվել է 2380 ծնունդ՝ նախորդ տարվա 2521-ի դիմաց: Տար-

ոլորտում կարեւորագույն խնդիր է հանդիսանում որոշ պետությունների քվագարամինների կողմից ՀՀ-ում տրամադրված ընտանեկան կարգավիճակի վերաբերյալ տեղեկացների չճանաչումը, որի հետևանքով ՀՀ քաղաքացիները գրկվում են այդ պետություններում ամուսնություն գրանցելու հարավորությունից: Նախարարը գտնում է, որ խնդիրն կարելի է լուծում տալ այլ երկրների արդարադատության մարմինների հետ կապերի եւ փոխհարաբերությունների հաստատման միջոցով:

Արդարադատության նախարարը խոսեց նաև «Քաղաքացիության մասին» օրենքի նախագծից, որը տարիներ առաջ ներկայացվել էր ԱԺ ընսարկմանը, որից հետո կառավարությունն այն հետ էր վերցրել լրամշակման նպատակով: Ի դեպ, օրենքի այդ նախագիծը մինչ օրս ԱԺ չի ներկայացվել:

Կրարատ Դանիելյանի հավաստմամբ՝ նախագծի ընսարկումները շարունակվում են, եւ դեռևս բավականին հարցեր ու խնդիրներ են առաջանում: Նախարարի խոսքերով՝ «Քաղաքացիության մասին» օրենքը կարեւորագույն օրենքներից մեկն է, որը պետք է շատ շուտ, բայց նորմալ տեսքով ներկայացնել հաստատման:

Ամփառման

Ելյանը: Նախարարի խոսքերով՝ հաշվի ե առնվում անձի ոչ միայն բարձր մասնագիտական պատրաստվածությունը, այլ նաև համապատասխան պաշտոնում գործելու ուսակությունը եւ բարո-

վա ընթացքում մահացությունները կազմել են 1344 (նախորդ տարվա 1232-ի դիմաց), - նշեց Ա. Դանիելյանը:

Նախարարի խոսքերով՝ քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման

համայնքի ղեկավարների դասընթացները շարունակական են լինելու

բարձրացված հարցերը կառավարության համար մտահոգության տեղիք են տալիս: Բնականաբար, առկա հիմնարդիրների լուծումից են բնելու նաև օրենսդրական նոր նախաձեռնությունները, դրանցից են ծնվելու կառավարության նոր որոշումները: Մենք մեր աշխեց ունենք մեկ նպատակ, այն Շունչնալ ինքնակազմակերպված համայնքներ, ունենալ ներհամայնքներին կարող ենք հավաստիացնել, որ արդեն

կողմից բարձրացված հարցերը կառավարության համար մտահոգության տեղիք են տալիս: Բնականաբար, առկա հիմնարդիրների լուծումից են բնելու նաև օրենսդրական նոր նախաձեռնությունները, դրանցից են ծնվելու կառավարության նոր որոշումները: Մենք մեր աշխեց ունենք մեկ նպատակ, այն Շունչնալ ինքնակազմակերպված համայնքներ, ունենալ ներհամայնքներին կարող ենք հավաստիացնել, որ արդեն

առհասարակ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը լքելու եւ իրենց լավ կյանքը այլ երկրներում փնտրելու մասին, այլ մասն Արցախում եւ շենացնել հայտենիքը»:

Սեմինար-դասընթացների ժամանակացուցքը բավականին հագեցած է: Բացի այն, որ համայնքի ղեկավարների հետ սեմինար պարապմունքներ են անցկացվելու օրենսդրության, տարածքային կառավարման եւ տեղական ինքնակառավարման համակարգի, իրավական հսկողության եւ պետական վերահսկողության թեմաներով, ծրագրով նախատեսվում են այն այցելուներուն կայանի հայտենիքը:

Մարտունու համայնքի ղեկավար Սիեր Խաչատրյանը մեծ ակնկալիքներ ունի՝ կապված սեմինար դասընթացի հետ: «Նախաձեռնությունը ողջունելի է, եւ կարծում եմ, որ բոլոր համայնքներում առկա են այսպիսի խնդիրներ, որոնց լուծում տալու համար անհրաժեշտ է իմանալ խնդիրի իրավական կողմը: Հավատացած եմ, որ դասընթացների ժամանակ կտան համապատասխան ուղղություն, եւ օրենսդրական փոփոխությունների դեպքում անգամ կկարողանաք հարց պետք է կատարել մեր աշխատանքները»:

Սեմինար-դասընթացների ավարտին հարցարույցից ծերու անցկացվելու է ամփառման, որից հետո համայնքների ղեկավարներին փոխվարչապետ Արթուր Աղաբեկյանը հանձնելու է համապատասխան հավաստագրերը:

Ա. Աշուածան

Տվել են իրենց դրական արդյունքները: Զարդար է կասկածի տակ դնել նման դասընթացների լինել կամ չլինելու հարցը: Կարծում եմ՝ առնվազն անհեթեթություն կլինի կասկածի տակ դնել դասընթացների արդյունավետությունը, որովհետեւ այդ դասընթացներն իրենց դրական ազդեցությունն են ունենում: Դրանք շարունակական են լինելու: Իրականում սեմինար-դասընթացների ժամանակ համայնքի ղեկավարների

ակտիվ կյանք, ունենալ համայնքներ, որոնք կրօնեն զարգացման ճանապարհին եւ այդ զարգացման ճանապարհին իրավական կազմակերպությունը կրերի թե՛ համայնքապետը, թե՛ համայնքի ընակչությունը: Միայն այս ճանապարհով մենք կարող ենք հասնել նրան, որ մեր համայնքներում ապրելը դառնա հետաքրքիր, որպեսի մարդիկ օր առաջ ոչ թե մտածեն համայնքները լքելու՝ քաղաքում ընակություն հաստատելու կամ

«Եթե մենք չկրթենք, եթե մենք հս-

Յամանախագահներն ու Յայտագաղաքական խոսում են մեկ լեզվով, Ադրբեյջանը՝ մեկ այլ

Եղուային Դարաբաղի հակամարտության կարգավորման ներկա վիճակը ՀՅԴ Դատի գրասելյալիքի քաղաքական հարցերով պատասխանատու Կիրո Մանոյանը բնութագրում է ծանր, քանի որ բանակցություններում կողմերից մեկը՝ Ազրբեջանը, չի ցանկանում համաձայնել միշազգային համրության, ԵՂՀԿ Մինսկի խմբի կողմից առաջարկվող լուծման տարրերակին եւ փորձում է փոխել մոտեցումները:

Հետեւ կազմությունների ըստացքին՝ Կիրո Մանույանը տպավորություն է ստացել, որ կողմերը երկու տարբեր լեզուներով են խոսում։ Հայաստանու համանախագահող պետությունները մի լեզվով են խոսում, Աղրբեջանը՝ մեկ այլ։ Ցանկացած հարց Աղրբեջան իրեն և պատասխան պայմաններով եւ որոշ վերապահումներով է պատկերացնում։

ԵՎՐԿ Մե համանախագիտերի վերցին այցելությունը տարածաշրջան՝ Մասնակի բնութագրում է անարդյունավետ, քանի որ՝ կարծես թե իսպահովում է գործնաթացի շարունակականությունը:

Սանոյանի Ներկայացմամբ՝ համանախազահետի հստափութը պետք է իրեն արդարացնի՝ գտնի և լուծումներ, հետեւ և լուծումները առաջարկվունեն: «Համանախազահետի այսօրվա մոտեցումն այն է, որ իրենք կեղծ հավասարություն են դրել կողմերի միջեւ եւ չեն ուզում տեսնել ու ընդունել, որ գործընթացը խափանող մոտեցում կա Աղրբեջանի կողմից: Գիտակցելով հանդերձ, որ հաղթելու շանս չունի, Աղրբեջանն այսպիսի քայլեր է ծեռադկում, որոնք կարող են հանգեցնել և պատերազմի», - «Արմենադես»-ի հետ գրուցում ասաց Մանոյանը:

Նրա խսդով՝ համանախագահող պետությունները շարունակ հանդուրժում են Ադրբեյջանի քաղաքականությունը։ Լրամբ ոչ քայլեր են ձեռնարկում Լեռնային Ղարաբաղի միջազգային ճանաչման ուղղությամբ, ոչ էլ ասիրածեց միջոցառումներ իրականացնում՝ զսպելու Ադր-

վրա զգա», - ասաց Մանուշանը՝ Նշելու նաեւ, որ համանախազահող պետությունները, Ադրբեջանի հետ որոշակի ընդիմականության շահեր ունենալով, չեն ցանկանում նեղացնել կրան, հանդուրժում են անհանդուրժելին և հայտարարված սկզբունքներին դեմ քայլեր են կատարում «Այս կերպ կրանք նպաստում են ոչ միայն սահմանին լարվածության ուժեղացմանը, այլև վտանգում տարածաշրջանի կայունությունը: Կրանք դա հասկանուեն, սակայն այլ կեցվածք դրսեւորում», Նկատեց ՀՅԴ ներկայացուցիչը:

Միշագային հանրությունը եւ, մաս-

Նախորապես, ԵՂՋԿ ՄԽ պետություններու այլ երկրներում հակամարտության կարգ գավորման վերաբերյալ այլ պահվածք են ունեցել: Կոստնիի, Արխագիայի կամ Հարավային Օսիայի պարագայում միջազգ գային հանրության դիրքորոշում այլ եր-

«Կոստյոյի պարագայում՝ Երկու տարին բավական էր, որպեսզի Արեւմուտքահասկանը՝ բանակցություններն առաջ

դությամբ

«Պարզ է, որ որեւէ պետություն չի համաձայնի ամբողջական ճանաչում տալ միանգամից՝ հաշվի առնելով նաև այն հանգամանքը, որ համանախագահող երկրները դեմ են, սակայն պետք է նպաստենք, որ Արցախին պարտադրվող մեկուսացման իրավիճակը փոխվի, եւ Արցախը որպես պետական միավոր ինսրավորություն ունենա կապ հաստատելու արտասահմանի ամենատարբեր միավորների հետ», - ասաց Յայ Դատի քաղաքական հաղցերով պատասխանատուն:

Այս առնչությամբ 2013-ից սկսված ճանաչման գործընթացին զուգահեռ Մանուշան առաջարկում է կենտրոնա- և նաև կոնկրետ գործակցությունների վրա, որոնք, բացի որոշումներից եւ հայտարա- րություններից, նոր որակ կրերեն ճանա- չումներին եւ կնպաստեն Արցախի եւ տվ- յալ պետության հասարակության միջեւ- հարաբերությունների հաստատմանը, տնտեսական եւ այլ ոլորտներում համա- գործակցությանը:

ԵԱՅՆ ՄԽ համանախագահները փետրվարի 2-ին այցելեցին տարածաշրջան, եղան Երեւանում եւ Բաքվում, հանդիպեցին Երևոն Երկուսերի նախագահների, առտաքին գործերի եւ պաշտպանության նախարարների հետ: Տարածաշրջանային այցելությունից հետո հայտարարության մեջ համանախագահները կողմերին զայման կոչ արեցին՝ հայտարարելով, որ սահմանի լարվածությունը խոչընդոտում է բանակցությունների ընթացքին: Սա այն պարագայում, երբ հրադադարի ռեժիմը պարբերաբար խախտում է Աղրբեջանը եւ նպաստում տարածաշրջանում անկայունությանը: Աղրբեջանը հրադադարի ռեժիմը խախտում է նաեւ այս օրերին՝ հաշվի չառնելով Միջազգային օլիմպիական կոմիտեի՝ օլիմպիական գիւղադարձար պահպանելու կողը:

armenpress.am

Աշխարհասփյուռ հայությունը պահանջում է Ծվեյցարիայից...

Հայ ժողովուրդը խստորեն դատապարտում է Եվրոպական դատարանի որոշումը. Արամ Ա

ՍԵԾԻ Տան Կիլիկիո Կաթողիկոս Արամ
Ա-Ն հանդիպել է Լիքանանում Ծեյցարիա-
յի դեսպան Ուլք Ֆլիկիքի հետ եւ ընարկել
են թուրք ազգայնական գործի Դողոս Փե-
ռնչելիքի գործով Մարդու հրավիւնքների եւ-
րոպական դատարանի դատավճիռը եւ հա-

տուկ նշել, որ հայ ժողովուրդը խստորեն դատապարտում է այդ որոշումը:

Սեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոս Արամ
Ա-ն Նշեց, որ Եվրոպական դատարանը ոչ
միայն հարցականի տակ է դնում Յայոց ցե-
ղասպանությունը, այլ նաև՝ բլոր ցեղաս-
պանությունները: Արամ Առաջինը հայուներ
է իր համերաշխությունը Ծվեյցարիայի հշ-
խանություններին այդ դատավճիռը տա-
պալելու հետ կապված ցանկացած գործո-
ղության համար:

Դեսպան Ոուֆ Ֆլիխը Նշեց, որ Ծվեյցարիայի դեսպանատեսերը աշխարհի տարբեր երկրներում այդ խնդրի ուղղությամբ բողոքներ եւ դատապարտող նամակներ են ստանում:

Յունահայ համայնքը Յունաստանում Ծվեյցարիայի դեսպանի հետ քննարկել է Եվրադատարանի որոշումը

Երեկ Յուլսահայ համայնքը հանդիպում է ունեցել Յուլսատանում Շվեյզարիայի դեսպան:

հիգությունների մասին, եւ շեշտվեց, որ այդ որոշումը բավարար հիմքեր չունի եւ, որ այս կայացել է ոչ միաձայն:
Նշվեց նաեւ, որ Հայոց ցեղասպանության կա իրավիճակով:
Այս մասին հաղորդում է Յունաստանի ՀՅԴ Կենտրոնական կոմիտեի «Ազատ օր» պաշտոնաթերթը:

Նիդեռլանդների ՀՅԴ Հայ Դատի հանձնախմբի նախագահը հանդիպել է Հաագայում ծվեյցարիայի դեսպանորդներին

Նիդեղլանդների ՀՅԴ Քայ Դատի հանձնախմբի նախագահ Մասիս Արքահամյանը 2014 թվականի փետրվարի 4-ին այցելեց Հայագայում Ծվեյցարիայի դեսպանություն Եւ հանդիպեց դեսպանորդներ Ալյա Չորբյան Ռենտենարի Եւ Ֆիլիպ Բրանդի հետ։ Հանդիպման նպատակն էր՝ Ծվեյցարիայի կառավարությանը փոխանցել խնդրագիր հոլանդահայության անուսից՝ առ այս, որ Մարդու իրավունքների եւրոպայի դատարանի որոշումը Քայոց ցեղասպանությունը ժխտող Փերենչեկի վերաբերյալ՝ բողոքարկվի այդ երկրի արդարադատության նախարարության կողմից։ Հանդիպմանը մասնակցում էր նաև Սիդեղլանդների ՀՅԴ «Գարեգին Նժեթի» երի-

Ղետանորդները շնորհակալություն
հայտնեցին այցի վերաբերյալ Եւ խոստացաւ

Յայ Դատի խնդրագիրը փոխանցել կառավարությանը: Ասվեց Նաեւ, որ խնդիրն այս պահին գտնվում է արդարադատության նախարարության տնօրինության տակ եւ այստեղ կայացվելու բողոքարկման որոշումը: Ըստ Նրանց կանխատեսման՝ մինչեւ մարտի 17-ը տրված ժամանակը արդարադատության նախարարությունը լինվին կօգտագործի այս բարդ որոշումը կայացնելու համար: Նրանց նշեցին Նաեւ, որ ամբողջությամբ ըմբռնում են հարցի կարեւորությունը հայ ժողովրդի համար, այդուհանդերձ Մեթ-ի անկախ կարգավիճակը սահմանափակում է Նրա վրա ազդեցություն բանեցնելու հնարավորությունը:

Ի պատասխան այս պնդմանը՝ պարուն Արք

Պատերազմը հեռու է մեզնից, որովհետեւ մենք պատրաստ ենք պատերազմին. Արթուր Աղաբեկյան

Փետրվարի 10-ի երեկոյան ՀՀ փոխվարչական Արթուր Աղաբեկյանը հանդիպում է ունեցել ՀՅԴ Արցախի երիտասարդական միության անդամների հետ:

Հանդիպման ժամանակ Արթուր Աղաբեկյանը անդրադապակ երեք կարուր հարցերի, որոնք հոգում են Արցախի երիտասարդությանը: Նախ սա խոսեց Արցախում պատերազմի վերսկսման խոսակցությունների մասին եւ հավաստիացրեց երիտասարդներին, որ պատերազմի վերսկսման վտած մոտակա տարիներին չկա եւ չի է կարող լինել: «Պատերազմը հեռու է մեզնից, որովհետեւ մենք պատրաստ ենք պատերազմին», - ասաց ևա:

Երկրորդ կարեւոր հարցը, որի մասին խոսեց Ա. Աղաբեկյանը, երիտասարդության մասնակցությունն է Արցախի տնտեսության զարգացմանը: Նա նշեց, որ երիտասարդները պետք է ներդրում ունենան Արցախի տնտեսության զարգացման գործում, չհանդուրժն իրենց եւ իրենց ծնողների սոցիալական ծանր վիճակը եւ փորձեն փոխել այն: «Ներկայում երիտասարդներն ու իրենց ծնողները գրադարձ են պետական համակարգում պաշտոններ փնտելով. դա ճիշտ չէ: Երիտասարդությունը պետք է ձգտի գրադարձ սեփական գործով», - ասաց Ա. Աղաբեկյանը եւ ավելացրեց. «Կազմամակ, երբ պետությունն այլէւս չի կարողանա տանել ուրացված պետական համակարգի ծանր բեռ. դա չափը է մեր պետության համար»:

Ներկայում պետությունը փորձում է բիզնես միջավայր ձեւավորել երկրում: Նման օրինակներ են նախկին Ղարմետաքսի, Լապտերների գործարանի, Արաքսի հովտի եւ այլ ծրագրերը: Այդ ծրագրերին պետք է ակտիվորեն ներգրավված լինի նաեւ երիտասարդությունը:

Երրորդ կարեւոր հիմնախնդիրը, որի մասին երիտասարդների հետ կիսվեց փոխվարչապետը՝ քաղաքական պատասխանատվության հարցը էր: Ար-

թուր Աղաբեկյանը նշեց, որ քաղաքական պատասխանատվության հասկացություն չկա մեր երկրում, եւ այդ ուղղությամբ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցությունը լուրջ անելիքներ ունի: «ՀՅԴ-ն միակ քաղաքական ուժը է, որ կարող է ունենալ քաղաքական պատասխանատվություն, քանի որ այն սոցիալական գաղափարախոսության

պացախից բարեբեր հող չկա ոչ մի տեղ, որ իրենց զավակներին պետք է մեծանեն արցախյան հողում եւ հավատան, որ միայն Արցախում կարող են արժանակցությունը լուրջ անելիքներ ունի: «ՀՅԴ-ն միակ քաղաքական ուժը է, որ կարող է ունենալ քաղաքական պատասխանատվությունը, քանի որ այն սոցիալական գաղափարախոսության

գոտի, Արթուր Աղաբեկյանն ասաց. «Նման արտահայտություններն անընդունելի են, եւ հասարակությունը, մասնավորապես երիտասարդությունը, պետք է ընդդիմանա նման հայտարարություններին եւ իր բողոքի ծայնը բարձրացնի»:

Նաեւ հարց հնչեց փոխվարչապետի վերջին հայտարարության մասին՝ կապված օվերդրաֆուների եւ դրանց տոկոսադրությունների հետ: Ա. Աղաբեկյանը կրկնեց իր հայտնած դիրքորոշումն այդ հարցի վերաբերյալ եւ ավելացրեց, որ հասարակությունը չափությունը է չհանդուրժի այս:

Տրամադրվող վարկերի տոկոսադրությունների վերաբերյալ հարցադրմանը Արթուր Աղաբեկյանը պատասխանեց, որ Ներկայում Արցախում բարենպաստ մթուղուր է ստեղծված մանր եւ միջին բիզնեսի զարգացման համար: «Աշխարհում նման մոտեցում չկա, որ պետության փոխարժեած կողմից է բարենպատասխան հիմնախնդիրները: Յարցերը բազմաթիվ են եւ բազմաբնույթ՝ Արցախյան հիմնախնդիր կարգավորումից մինչեւ տնտեսական հիմնախնդիրները:

Արցախյան հարցը լուծված է, այլևս նման հարց չկա, քանի որ այն իր լուծումն է ստուգել հանրաքաղաքական պատասխանությունը: Ուստի, պետք է ստեղծել ըմբռուտ հասարակություն, որը չի հանդուրժելու անարդարությունը: Եվ այդ առումով, հիմնախնդիրը կարգավորությունը փոխարժեած կողմից է բարենպատասխան հիմնախնդիրների համար՝ չկա»:

Պատասխանելով վերշերս հաճախակի հնչող, այդ թվում նաեւ հայատալայան պաշտոնյաների կողմից, այն տեսակետներին, որի համաձայն՝ Արցախյան ազատագրված հողերը դիտարկվում են որպես, այսպես ասած, բոլոր այսպիսի համար, որտեղ մարդիկ հասկանան, որ

իսկ հրացի ընթացիկ տարում: Ավարտին է մոտենում թաշաթաղի շրջանի Կովսականի տեղամասային հիմնադանոցի շենքի շինարարությունը եւ ընթացիք մեջ են Մոր եւ մանկան առողջության համար, որտեղ մոտ արձանագրվել է 145

վածքներով ու թունավորումներով, յարդի ցիրոզով, պերիտոնիտով եւ չարորակ նորագոյացությամբ հիվանդների մոտ: Մահվան դեպքերից 37-ը գրանցվել են 24 ժամվա ընթացքում: Ըստ 2. Լազարյանի՝ հիվանդանոցային մաերի մոտ 60 տոկոսի պատճառը արյան շրջանառության հիվանդություններն են, մասնավորապես ինսուլտը եւ ինֆարկտը:

Ի դեպքում առողջապահության նախարարության կողմից 2013 թվականին քաղաքացիներին տրամադրվել է 1222 ուղեգիր՝ Երեւան քաղաքում պետական պատվերի շրջանակներում մասնագիտացված բուժօգնություն ստանալու նպատակով, այդ թվում՝ մինչեւ 18 տարեկան 436 երեխաներ:

«Ուղեգրում են հիմնականում ուղղացած արյան շրջանառության համակարգի խանգարումներով, ուկրամկան համակարգի խանգարումներով և շարակացական հյուսվածքի հիվանդություններով տառապող հիվանդները», - նշեց նախարարը: 2. Լազարյանը տեղեկացրեց նաեւ, որ Արցախյան Երեւան ուղեգրում սրտանոթային հիվանդությունների վիրահատության համար ծախսված գումարի հիսուն տոկոսը պետական միջոցներով է կատարվում:

Ա. ԱշոտՅԱՆ

Ստեփանակերտի հանրապետական հիվանդանոցը կգործի մարտ ամսից

Հանրապետական բժշկական կենտրոնի հիվանդանոցային համալիրի նոր մասնաշենքը, որը կառուցվել է ռուսաստանական բարերար Սամվել Կարապետյանի միջոցներով, իսկ բացումը կատարվել է 2013 թվականի սեպտեմբերին, մինչ օրս չի կարողացել ընդունել հիվանդներին տեխնիկական որոշ խնդիրի պատճառով:

Այդ մասին տեղեկացրել է ՀՀ առողջապահության նախարար Չոյա Լազարյանը փետրվարի 4-ին հրավիրված մամուլի ասուլիսի ժամանակ: Նախարարի հավաստմամբ՝ ինդիրներ են եղել կապված վերելակի եւ թթվածնային սարքավորման որոշ դետալների հետ: Թթվածնի ապարատի համար անհրաժեշտ սարքավորումներն արդեն իսկ երեսում են՝ այդ մասին հավաստի ապարատի համար անհրաժեշտ սարքավորումները: Լազարյանը եւ տեղեկացրեց, որ հանրապետական բժշկական կենտրոնը արդեն մարտ ամսից կկարողանա հիվանդների բուժապատճեն իրականացնել:

Նախարարի հավաստմամբ՝ շուտով կավարտվի ՀՀ պետրյանի եւ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի միջոցներով կառուցված Մարտունու շրջանային բուժմիավորման նոր շենքի շինարարությունը, իսկ կահավորման ու սարքավորումներով հագեցման հարցը

շրջանային բուժմիավորման շենքի շինարարությունը, Մարտունու շրջանային բուժմիավորման պոլիկլինիկական շինարարությունը, իսկ կահավորման ու սարքավորումներով հագեցման հարցը:

2013 թվականի հանրապետության

հիվանդանոցային մահ՝ նախորդ տարվա 122-ի դիմաց՝ տեղեկացրեց ՀՀ առողջապահության նախարար 2. Լազարյանը: Նախարարի հավաստմամբ՝ աճը գրանցվել է հիմնականում ի հաշիվ կյանքի հետ անհամատեղելի վսա-

